

Krize Dönen Meselemiz: #BaşıboşKöpekler

İnsanı, eşref-i mahlukat (yaratılmışların en şerefli) olarak yaratan ve kulluk sınavı için yeryüzüne gönderen Yüce Allah'tır. İnsan, yaşantısı ve inancıyla en üst mertebelere çıkabildiği gibi, yanlış ve kötü tercihlerde bulunarak esfel-i safile, yani en çukur ve aşağılık seviyelere de inebilir. İnsanın yeryüzündeki macerasında kendisine eşlik etmesi ve faydalanması için hayvanları, bitkileri ve diğer canlı cansız varlıkları yaratan ve hizmetine sunan da yine Şanı Yüce Allah'tır. Nitekim, Kur'an-ı Kerim'de çok yerde bahsi geçmekle birlikte, mesela Yasin suresinin 71.ve 72. ayetlerinde şöyle buyurmuştur: *"Görmüyorlar mı ki, biz kudretimizin eseri olmak üzere onlar için birçok hayvan yarattık. Bu sayede onlar bunlara sahip olmuşlardır. Bu hayvanları onların emrine verdik. Onların bazısını binek olarak kullanırlar, bazısını besin olarak yerler."*

Önem ve öncelik sıralamasında üstünlük daima insandadır! Hayvan ve bitkiler de Allah'ın özel amaçlı yarattığı varlıklardır. Hayvan ve bitkilerden dinimize ve sağlığımıza uygun ölçülerde yararlanılır, devamının gelmesi için korur ve gözetler, bizlere açıkça bir zararları olmadıkları sürece yaşamalarını destekler ve saygı duyarız. Haksız ve yersiz davranışlar insanlara karşı yapıldığında olduğu kadar, hayvan ve bitkilere karşı yapıldığında da ayıplanır, günah kabul edilir ve hesabı sorulur. Kulların arasında adalet sağlanamazsa ahirette gereği yapılır.

Kısaca bu girişi yapıp, duruşumuzu tanımladıktan sonra asıl mevzumuz gelelim: Bugün Türkiye'nin sokaklarında ve ormanlık gibi açık alanlarda başıboş dolaşarak yaşayan 10 milyon üzerinde köpek olduğu söyleniyor. Sürekli bir çoğalma ve kontrolsüz yaşam formuna sahip oldukları için, tam sayılarını tespit etmek mümkün olmayabilir. Ama sağlık kayıtlarımıza giren kötü vaka sayıları üzerinden daha tutarlı yorumlar yapabiliriz.

Sağlık Bakanlığı verilerine göre, **2008** yılında **187.995** adet **Kuduz Şüpheli Temas** (saldırı,

ısıрма vb.) kayıtlanmış. **2019** yılına gelindiğinde bu vaka sayıları **%61** artarak, **308.787**'ye fırlamış! Pandemi nedeniyle insanların sokaklardan çekilmesinden sonra, azalan saldırı sayıları **2021** yılında tekrar tırmanışa geçerek **250.375**'e çıkmış. Bu saldırıların baş faili köpeklerdir! Yine Sağlık Bakanlığı eğitim sunumlarında, dünya genelinde kuduz şüpheli temasların **%91** oranında köpekler tarafından yapıldığı, Türkiye'de başıboş yaşayan kedilerin de çokluğu nedeniyle köpek kaynaklı vakaların **2015** yılında **%61** oranında olduğu açıklanmıştır. **2015** yılında kuduz temaslı vaka sayısının **194.059** olduğu dikkate alınırsa bugün yaşanan vahametinin sırf **KUDUZ** riski açısından ne derece yüksek olduğu görülecektir.

Köpek gibi et yiyen hayvanlardan insanlara bulaşabilen bir diğer tehlikeli hastalık ajanı da **Echinococcus Granulosus** adlı parazit ve yumurtalarıdır. **Kist hidatik** diye bilinir. İnsan vücuduna girdiğinde karaciğer, akciğer, dalak, beyin gibi iç organlarında kistler oluşturarak **ölüme** neden olabilir. Tedavisi de zor ve uzun süren bir hastalıktır.

Paraziti taşıyan köpek, kedi, çakal, tilki, kurt gibi hayvanların dışkısı ile parazitin yumurtaları etrafa saçılır. Kurumuş köpek dışkısı içindeki yumurtalar toz halinde uçuşur ve rüzgar ile dağılarak insan yiyecek ve içeceklerinin üzerine konabilir. Meyve ve sebze gibi yiyecekler, bu yumurtalarla kirlenir. Bu şekilde kirlenmiş yiyeceklerin yenilmesi, suların içilmesi, rüzgar ile uçuşan yumurtaların solunum yoluyla alınması ve paraziti taşıyan köpekler sevdikten sonra ellerin iyice yıkanmaması gibi nedenlerle hastalık insanlara bulaşır.

Köpeklerin; yaya yollarına, çocuk parklarına ve sahillerde kumlar üzerine dışkılarını bırakmaları, bulaşıcı hastalıklar açısından son derece riskli bir durum oluşturur. Bu yüzden, modern ülkelerde sahipli bile olsa köpeklerin çocuk parklarına ve plajlara girmeleri yasaktır! Diğer yerlerde yaptıkları dışkıları da sahiplerinin toplaması zorunludur.

Köpekler; kurtlardan devşirme, sürü tabiatlı ve avcı ruhlu hayvanlardır. Kendi aralarında alfalık ve alan mücadelesi için kavgalar yapmaları, sürü halinde avlanma ve kaçan canlıları ve hatta araçları kovalama eğiliminde olmaları da doğal davranışlarıdır. Sahipli köpekler ise, alfa rolündeki sahiplerine itaat ettikleri, aşı ve tedavi yapıldıkları, beslenme eksikliği yüzünden saldırganlaşmadıkları için, durumları kontrol altında tutulabilmektedir. Köpek sahiplerinin sağlıksız ruh halleri ve kasıtlı niyetleriyle, diğer insanlara karşı adeta bir silah gibi kullanabildikleri köpekler hakkında ise mevzuatımızda cezalandırıcı maddeler mevcuttur.

Başıboş köpeklerin, sokaklarda ve açık arazilerde serbestçe dolaşmaları, 3 temel soruna yol açmaktadır:

Neden oldukları ve bulaştırdıkları hastalıklar, korku ve endişe vermeleri yüzünden oluşan psikolojik travmalar açısından, bir **Halk Sağlığı** meselesidir.

Aşırı ve kontrolsüz üremeleri sonucu, sokakları ve açık alanları terörize etmeleri, başta çocuklar olmak üzere bütün insanlar için hayati tehlike kaynağı olmaları, seyahat hürriyetini engellemeleri yüzünden, bir **Milli Güvenlik** sorunudur.

Kendilerini sınırlayan ve azaltan doğal düşmanları olmadığı için; kedi, kirpi, kuş, kümes hayvanları, sincap, tilki, ceylan gibi diğer bütün canlı türlerini tehdit eden, **Tabiat Varlığı** sorunudur. Zaten, büyük bir rant merkezine dönüşen **köpek mamaları** da koyun, dana, tavuk, balık gibi diğer hayvanların etlerinden üretilmektedir.

Gelişmiş ülkelerdeki uygulamalara baktığımızda, köpeklerin sokaklarda başıboş dolaşmalarına ve diledikleri her yere serbestçe girmelerine asla müsaade edilmediğini görüyoruz. Açıktan köpek satışlarının yasaklandığını, barınak ve koruma alanlarından aşılı, kontrollü hayvanların sahiplendirme yolu ile verildiğini biliyoruz. Bir şekilde sokağa düşen veya terk edilen köpeklerin, toplanarak barınaklarda kısırlaştırma, aşılama vb. hazırlık sonrası sahiplendirilmek üzere görüşe çıkarıldığını ve imkan ölçüsünde tutulduğunu, sağlığı iyi durumda olmayan, saldırgan veya kimsenin uzun zamandır istemediği köpeklerin de olabilecek en acısız yöntemlerle uyutulduğunu anlıyoruz.

Türkiye açısından durum çığırından çıkmıştır! Hemen her gün bir çocuğumuzun veya yetişkin insanımızın köpek saldırısı sonucu yaralandığını, öldüğünü veya kaçmak isterken araç altında kaldığını üzülen duuyoruz. Üstelik bunlar sadece görüntü alınabilen ve medyaya yansıyan saldırılardır. Bulaşıcı hastalık risklerini de birlikte düşününce, acilen eyleme geçilerek sokaklarımızın, çocuk parklarımızın ve ormanlarımızın başıboş köpek sürülerinden temizlenmesi gerektiği apaçıktır. Sokaklarımız önce bu korku ve terör kaynağından kurtarılmalıdır.

Toplanan köpeklerin geçici ve kalıcı barınma alanları belediyeler tarafından hızla yapılmalı, gerekli aşılama ve sağlık kontrollerinden geçirilerek, sahiplendirilmeye hazır hale getirilmelidir. İnsanlarımızın sevgi ve merhamet duygularını sömüren mama çetelerinin sabotajlarına fırsat verilmeyerek, bütün gönüllü desteklerin belediyelerce sağlanan barınaklara verilmesi şart koşulmalıdır. Açık alanlarda başıboş köpek beslemeleri cezalandırılmalıdır. Sağlığı çok bozulmuş, insanlarla geçimi zor ve aşırı saldırgan gibi sıkıntılı hayvanların da diğerlerine zarar verilmekten kısa sürede uyutulmalarına dikkat edilmelidir. Köpeklerin, barınaklarda ne kadar tutulabileceğine dair uygulama yönetmelikleri de köpek sayıları, fiziksel şartlar ve bütçe imkanları ölçüsünde mümkün olduğu kadar geniş tutulmalıdır.

Başıboş köpek sorunu, artık bir kangrene dönüşmüş ağır ve kronik bir Halk Sağlığı meselesidir! Köpeklerle parçalatacak bir tane bile yavrumuz veya insanımız yoktur! Köpek istismarcılarının dile getirdiği, köpek düşmanı sadist ve tecavüzcü sapık insanlara karşı köpekleri korumanın yolu da yine bu sokakları boşaltmaktan geçer. Köpekleri adeta birer işkence kurbanı gibi ortalıkta sahipsiz bırakmak da zulümdür.

TBMM tarafından 2021 Temmuz ayında revize edilen 5199 sayılı kanunun, tekrar yukarıdaki işlemlere uygun şekilde derhal düzeltilmesi, Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından da uygulama yönetmeliğinin çıkarılması gereklidir.

Sayın Cumhurbaşkanımızın bu konudaki talimatlarını daha sert ve kesin şekilde tekrar etmelerini, belediyelerimizin, Tarım ve Orman ile Çevre ve Şehircilik Bakanlıklarının da gereğini aksatmadan yapmalarını beklemek, bütün vatandaşlarımızın doğal hakkıdır. İnsanlarımızın sağlığını, can, mal ve seyahat güvenliğini bir avuç yıkıcı STK ve mama çetelerine lütfen kurban etmeyiniz!...